

Stanowisko Kamiliańskiej Misji Pomocy Społecznej wobec propozycji powołania Ogólnopolskiej Federacji na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności przez Grupę GSWB w dniu 7 czerwca 2013 roku

Warszawa, 2013.06.03

Kamiliańska Misja Pomocy Społecznej nie przystąpi do Ogólnopolskiej Federacji na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności. Dziękując Grupie GSWB – animatorom inicjatywy – za zaproszenie do współpracy, pragniemy zapoznać Państwa z naszym stanowiskiem w tej sprawie.

Do propozycji grupy GSWB odnosimy się na podstawie udostępnionych publicznie materiałów, przede wszystkim projektu Statutu Federacji, sposobu jej powoływania oraz subiektywnej oceny dorobku animatorów inicjatywy, w szczególności sposobu zarządzania oraz dotychczasowych produktów projektu Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności GSWB. Podstawą dla Federacji ma być Partnerstwo GSWB, czyli grupa sześciu organizacji pozarządowych zaangażowanych w realizację projektu systemowego we współpracy z CRZL i MPiPS. Zarówno „produkty” tego projektu jak i ich zewnętrzna ocena są nam znane.

W propozycji grupy GSWB nie odnajdujemy tego, co naszym zdaniem jest obecnie najbardziej potrzebne ludziom, którzy będąc w Polsce znaleźli się bądź mogą się znaleźć w sytuacji bezdomności lub wykluczenia mieszkaniowego – gwarancji działania na rzecz podstawowych wartości i praw, których ludzie bezdomni w Polsce są pozbawieni, mimo funkcjonowania wielu instytucji udzielających im wsparcia.

Pomysł Federacji oceniamy jako bliższy potrzebom organizacji udzielających wsparcia z tytułu bezdomności, świadczących usługi na rzecz ludzi w sytuacji bezdomności. W naszym przekonaniu prowadząc organizację pozarządową nie można zakładać automatyzmu między działaniem na rzecz dobra ludzi, których staramy się wspierać oraz działaniem na rzecz instytucjonalnego funkcjonowania naszej organizacji. Wspieranie organizacji oraz ich pracowników (np. integracja środowiska) nie gwarantuje zwiększania dobra ludzi, którzy są adresatami ich działań, klientami, podopiecznymi. Wręcz przeciwnie, znanych jest wiele organizacji, które w miarę swojego rozwoju ulegały biurokratyzacji z czasem przedkładając dbałość o swoje instytucjonalne interesy (np. możliwość „wpisania się” w przyszłe konkursy grantowe) nad pierwotne cele (kwalifikowalność kosztów, jako główne kryterium podjęcia i realizacji działania).

Statut federacji jest nastawiony na organizacje a nie ludzi, którym mają one „pomagać” (np. „integracja środowisk pracujących w obszarze bezdomności”; „nawiązywanie współpracy pomiędzy członkami federacji oraz innymi podmiotami pracującymi w obszarze bezdomności”; „reprezentowanie interesów członków”; „powoływanie zespołów badawczych”). Istnienie ludzi w sytuacji bezdomności jest w nim zaznaczone, jednak nie możemy oprzeć się wrażeniu, że uczyniono to w sposób dość instrumentalny.

Celem federacji ma być „kreowanie, opiniowanie i wdrażanie polityki społecznej w zakresie rozwiązywania problemu bezdomności”. Kamiliańska Misja Pomocy Społecznej jest skromną pozarządową organizacją lokalną. Wiemy, że naszą rolą jest przede wszystkim udzielanie bezpośredniej pomocy ludziom, którzy znaleźli się w trudnej i skrajnie trudnej sytuacji mieszkaniowej. Prowadzimy min. streetworking, pensjonat socjalny, program mieszkań treningowych, budujemy jacht. Pomoc bezpośrednia i kontakt z ludźmi w sytuacji bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego są osią i siłą napędową pozostałych działań, do których należy min. rzecznictwo i próby oddziaływania na politykę społeczną. Staramy się uczestniczyć w ciałach przedstawicielskich min. Komisji Dialogu Społecznego ds. Bezdomności m.st. Warszawa, Radzie Społecznej przy Rzeczniku Praw Obywatelskich, przygotowujemy stanowiska w sprawach ważnych dla losu ludzi, którym pomagamy, budujemy współpracę na Mazowszu. Rzecznictwo traktujemy jednak jako narzędzie, instrument, a nie cel sam w sobie, a tak właśnie jest ono rozumiane w projekcie statutu federacji. Wiemy także, że za kreowanie a w szczególności wdrażanie polityki społecznej odpowiadają ustawowo do tego powołane organy państwa, a nie organizacje pozarządowe. Nie widzimy potrzeby tworzenia „pозarządowego ministerstwa bezdomności”.

Kamiliańska Misja Pomocy Społecznej w 2012 roku przystąpiła do Europejskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Pracujących na rzecz Ludzi Bezdomnych FEANTSA. Decydując się na członkostwo z wielkim uznaniem przyjęliśmy Deklarację Wartości (ang. Statement of Values) tej Federacji. Jest ona punktem odniesienia dla wszystkich działań FEANTSA oraz organizacji członkowskich. Poniżej przytaczamy jeden punkt Deklaracji.

Deklaracja Wartości FEANTSA – fragment

FEANTSA i jej członkowie uważają, że ludzie w sytuacji bezdomności są pełnoprawnymi członkami społeczeństwa i z tego powodu za szczególnie ważne uznają następujące prawa:

- Prawo do włączenia społecznego i obywatelstwa
- Prawo do bycia traktowanym z godnością i szacunkiem
- Prawo do usług, które są dostępne, zapewniają wybór i są wysokiej jakości po to, aby odpowiedzieć na potrzeby i aspiracje ludzi, którzy z nich korzystają
- Prawo do partycypowania w procesach decyzyjnych w sprawach ich dotyczących
- Prawo do prywatności, poczucia bezpieczeństwa i poufności

W naszym przekonaniu to właśnie wartości i odwołania się do sytuacji ludzi doświadczających trudnych i skrajnie trudnych warunków mieszkaniowych zabrakło w pomysłach grupy GSWB. **Uważamy, że powoływanie federacji powinno być poprzedzone rzetelną, szczerą, samokrytyczną i szeroką dyskusją o tym, w jaki sposób jako organizacje pozarządowe wspieramy realizację tych wartości.** Dyskusja powinna być oderwana od uwarunkowań jakiegokolwiek projektu (np.

konieczności spełnienia jego wymogów, dostarczenia produktu, uczestnictwa w projekcie w określonej roli, itd).

Adriana Porowska

Julia Wygnańska

Deklaracja Wartości FEANTSA

Oryginalna: (<http://www.feantsa.org/spip.php?rubrique13&lang=en>)

- FEANTSA i jej członkowie są zobowiązani do promowania zasady równości, sprawiedliwości społecznej, solidarności, nie-dyskryminacji oraz poszanowania podstawowych praw człowieka.
- FEANTSA i jej członkowie dążą do realizacji prawa każdego człowieka do życia w godności i zabiegają o realizację prawa każdego człowieka do bezpiecznego, adekwatnego i dostępnego finansowo miejsca to mieszkania.
- FEANTSA i jej członkowie są zobowiązani do zapobiegania i zmniejszania skali bezdomności z perspektywicznym celem całkowitego jej zlikwidowania.
- FEANTSA i jej członkowie zobowiązują się do wysokiej jakości pracy, poszukiwania i odnajdywania kreatywnych, śmiałych i trwałych rozwiązań problemu bezdomności i skrajnego wykluczenia mieszkaniowego.
- FEANTSA i jej członkowie zobowiązują się do realizacji uznanych międzynarodowych praw mieszkaniowych.
- FEANTSA i jej członkowie uznają, że efektywne strategie wobec bezdomności muszą odpowiadać na realne potrzeby ludzi w sytuacji bezdomności i w związku z tym powinny brać pod uwagę zarówno czynniki strukturalne jak i indywidualne powodujące i utrwalające bezdomność.
- FEANTSA i jej członkowie uważają, że ludzie w sytuacji bezdomności są pełnoprawnymi członkami społeczeństwa i z tego powodu za szczególnie ważne uznają następujące prawa:
  - Prawo do włączenia społecznego i obywatelstwa
  - Prawo do bycia traktowanym z godnością i szacunkiem
  - Prawo do usług, które są dostępne, zapewniają wybór i są wysokiej jakości po to, aby odpowiedzieć na potrzeby i aspiracje ludzi, którzy z nich korzystają

- Prawo do partycypowania w procesach decyzyjnych w sprawach ich dotyczących
- Prawo do prywatności, poczucia bezpieczeństwa i poufności
- FEANTSA i jej członkowie są zobowiązani do współpracy z innymi interesariuszami dzielącymi te same wartości w najlepszym interesie ludzi, którzy znaleźli się w sytuacji bezdomności.
- FEANTSA i jej członkowie starają się pracować w sposób włączający i demokratyczny, tak aby ich działalność była w pełni przejrzysta i możliwa do oceny przez społeczeństwo.
- FEANTSA i jej członkowie są zobowiązani do przejrzystości, integralności i uczciwości.
- FEANTSA i jej członkowie cenią różnicowanie i wierzą, że różnice wzmacniają organizacje i społeczności lokalne.